

Talousarvioaloite TAA 82/2024 vp

Tytti Tuppurainen sd

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä esittävän taiteen ja museoiden käyttökustannuksiin (10 900 000 euroa)

Eduskunnalle

Hallitus on toimillaan hylkäämässä lyhytnäköisesti museo- ja kulttuurialojen potentiaalin elinkeinona, työllistäjänä sekä Suomen elinvoiman ja kansalaisten hyvinvoinnin lähteenä.

Esittävän taiteen ammattitoiminta on elinvoimainen elinkeinoala, jolla on paitsi taloudellisia hyötyjä yhteiskunnalle, myös esimerkiksi hyvinvointiin ja yhteisöllisyyteen liittyviä hyviä vaikutuksia.

Yli 80 prosenttia ostajista käyttää teatterilipun lisäksi rahaa muihin palveluihin, heistä lähes 40 prosenttia käyttää yli 50 euroa. Matkailu-, ravintola- ja kuljetuspalvelut hyötyvät. Esittävän taiteen ala työllistää vuosittain vakituisesti 2 500 henkeä ja tarjoaa taiteilijoille 7 500 lyhyempää vierailijatehtävää. Alan työllistävyys on vuosittain noin 3 500 henkilötyövuotta.

Maailman terveysjärjestön WHO:n raportti (2019) todisti että taiteella ja kulttuurilla voi olla merkittävä rooli sairauksien ennaltaehkäisyssä ja hoidossa. Tutkimusten mukaan taideosallistuminen vaikuttaa positiivisesti yhteisöihin ja ihmisten demokratiataitoihin. Se myös parantaa empatiataitoja ja oppimista.

Museot vaikuttavat laajasti yhteiskuntaan: aluetalouteen turismina ja pito- sekä vetovoimana, kävijöiden hyvinvointiin ja resilienssiin sekä makrotasolla yritystoimintaan, innovaatioihin ja kilpailukykyyn. Vaasan yliopiston tutkimuksessa museot synnyttivät alueilleen lisäkysynnän, joka oli viisinkertainen museoiden saamaan julkiseen tukeen nähden. Kulttuurimatkailun vaikuttavuusselvitys osoittaa, että kulttuurin perässä matkustaa noin 40 prosenttia vapaa-ajan matkailijoista Suomessa. Pohjoismaisen selvityksen mukaan museot ja kulttuuriperintö ovat tärkein syy kulttuurimatkailulle kotimaassa ja laajemmin Skandinaviassa.

Museoiden käyntimäärät ovat suuret: viime vuonna 8,7 miljoonaa käyntiä ammatillisesti hoidettuihin museoihin. Lähes puolet museoiden kävijöistä on ilmaiskävijöitä, joista suuri osa on lapsia ja nuoria.

Museoiden rooli henkisen kriisinkestävyuden toimijoina ja sitä tukevana asiantuntijaorganisaatioina on kasvanut turvallisuustilanteen muutosten myötä. Museot huolehtivat museolain mukaisesti aineellisesta ja aineettomasta kulttuuriperinnöstä, arkeologisesta ja rakennetusta kulttuuriympäristöstä sekä kulttuuriperinnön saavutettavuudesta. Museot osaltaan luovat ja ylläpitävät

Talousarvioaloite TAA 82/2024 vp

henkisen kriisinkestävyiden perustaa yhteiskunnassa. Museoiden kokoelmat tukevat identiteettien rakentumista. Osallistuminen kulttuuriperintötoimintaan vahvistaa kansalaisten kokemusta osallisuudesta, mikä puolestaan tukee yhteiskunnallista vakautta ja demokratiaa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 10 900 000 euroa momentille 29.80.31 esittävän taiteen ja museoiden käyttökustannuksiin.

Helsingissä 4.10.2024

Tytti Tuppurainen sd